

Vergaderjaar 2001–2002 Nr. 113¹

27 245

Invoeringswet Boek 4 en Titel 3 van Boek 7 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, vierde gedeelte (aanpassing van de wetgeving aan het nieuwe erfrecht en schenkingsrecht)

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE BIJZONDERE COMMISSIE VOOR DE HERZIENING VAN HET BURGERLIJK WETBOEK²

Vastgesteld 13 november 2001

Het voorbereidend onderzoek gaf aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

Artikel 47 j° 37 van de Wet op het Notarisambt

De commissie vroeg zich naar aanleiding van het vervallen van het huidige artikel 47 van de Wet op het notarisambt af of ook artikel 37 van de Wet geen aanpassing behoeft. Weliswaar heeft de minister in de memorie van toelichting te kennen gegeven dat zulks niet nodig zou zijn, maar de commissie is daarvan niet overtuigd. Immers, artikel 37 lid 1 bepaalt dat notariële akten – waaronder in de visie van de minister ook verklaringen van erfrecht moeten worden verstaan – kunnen zijn partijakten of proces-verbaalakten. Verklaringen van erfrecht kunnen geen partijakte zijn omdat ze geen partijverklaringen bevatten. Echter, proces-verbaalakten zo formuleert artikel 37 lid 1: «bevatten *slechts* (cursivering dezerzijds) waarnemingen van de notaris en eventueel bevestigingen daarvan door getuigen».

Een verklaring van erfrecht bevat echter in beginsel geen waarnemingen van de notaris, maar daarin wordt een aantal feiten geconstateerd die gebaseerd zijn op eigen onderzoek van de notaris – bijvoorbeeld recherche in de gemeentelijke basisadministratie – op grond waarvan de notaris zelf vervolgens een aantal juridische conclusies trekt, bijvoorbeeld wie erfgenaam is voor een bepaald gedeelte van de nalatenschap. De inhoud van een verklaring van erfrecht is derhalve een andere dan die van een proces-verbaalakte blijkens het vorenbedoelde artikel 37 lid 1. Een dergelijke zienswijze sluit aan bij hetgeen de minister zelf destijds bij de behandeling van het nieuwe Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek te dier zake heeft opgemerkt; zie MvA II, Parl. Gesch. 3, blz. 139/140.

Overigens heeft de commissie er van haar kant geen bezwaar tegen om de verklaring van erfrecht en de kadasterverklaringen geregeld te houden als aparte categorie notariële verklaringen, omdat deze eigen verklaringen van de notaris naar hun aard inderdaad zijn te onderscheiden van de partij-akten en proces-verbaal-akten in de zin van artikel 37 van de Wet op het notarisambt.

¹ Het eerder verschenen stuk inzake dit wetsvoorstel is gedrukt onder EK nr. 336, vergaderjaar 2000–2001.

² Samenstelling: Holdijk (SGP), Le Poole (PvdA), Ruers (SP), Van de Beeten (CDA) (voorzitter), Hessing (D66), De Wolff (GL) en Broekers-Knol (VVD).

In aansluiting op de vorige vraag vroegen de leden van de bijzondere commissie zich af of artikel 25 van het Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek BW geen aanpassing behoeft indien de minister zijn opvatting handhaaft dat de verklaring van erfrecht een notariële akte is in de zin van art. 37 lid 1 Wna? Dient dit wetsartikel wat betreft de verklaring van erfrecht dan niet beter te worden afgestemd op artikel 4.5.1.5? Immers, bij de totstandkoming van artikel 25 van het Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek BW is er destijds uitdrukkelijk op gewezen dat verklaringen van erfrecht géén authentieke akten zijn en derhalve niet relevant zijn voor de toepassing van genoemd artikel 25. Zie MvA II, Parl. Gesch. 3, blz. 139/140. Dit uitgangspunt was bij de invoering van artikel 25 van het Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek BW van belang om de absolute derdenbescherming die het laatstgenoemde wetsartikel biedt niet te zeer te laten doorslaan ten nadele van de werkelijke rechthebbenden. Men denke in dit verband bijvoorbeeld aan de situatie dat een notaris op grond van recherches in Nederland een verklaring van erfrecht afgeeft waarin hij ondermeer constateert dat bepaalde personen erfgenaam zijn, terwijl nadien een buitenlands testament bekend wordt op grond waarvan andere personen blijken erfgenaam te zijn. Gaarne verneemt de commissie naar aanleiding van het vorenstaande de opvatting van de minister.

De voorzitter van de bijzondere commissie,
Van de Beeten

De bijzondere griffier van de commissie,
Huijgen